

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi huumausainelain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi huumausainelain muuttamisesta (HE 108/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveysvaliokunta (StVM 9/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

huumausainelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan huumausainelain (373/2008) 2, 3 ja 33 §, 34 §:n 2 momentti sekä 42 ja 52 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 ja 3 §, 34 §:n 2 momentti ja 42 § laissa 1127/2014, seuraavasti:

2 §

Sovellettamisala

Tätä lakia sovelletaan huumausaineiden ja kuluttajamarkkinoilta kiellettyjen psykoaktiivisten aineiden valvontaan. Lakia sovelletaan myös huumausaineiden lähtöaineiden valvontaan sen lisäksi, mitä lähtöaineiden valvonnasta säädetään 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainitussa sisäkaupan lähtöaineasetuksessa, 3 kohdassa mainitussa ulkokaupan lähtöaineasetuksessa ja 4 kohdassa mainituissa lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksissa.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *huumausaineyleissopimuksilla*:

Eduskunnan vastaus EV 122/2018 vp

a) New Yorkissa 30 päivänä maaliskuuta 1961 tehtyä vuoden 1961 huumausaineyleissopimusta (SopS 43/1965) muutettuna Genevessä 25 päivänä maaliskuuta 1972 tehdyllä vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen muuttamista koskevalla pöytäkirjalla (SopS 42/1975) (*vuoden 1961 huumausaineyleissopimus*);

b) Wienissä 21 päivänä helmikuuta 1971 tehtyä psykotrooppisia aineita koskevaa yleissopimusta (SopS 60/1976) (*psykotrooppisia aineita koskeva vuoden 1971 yleissopimus*); sekä

c) Wienissä 20 päivänä joulukuuta 1988 huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan tehtyä Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta (SopS 44/1994) (*huumaus- ja psykotrooppisia aineita koskeva vuoden 1988 yleissopimus*);

2) *sisäkaupan lähtöaineasetuksella* huumausaineiden lähtöaineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 273/2004;

3) *ulkokaupan lähtöaineasetuksella* unionin ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 111/2005;

4) *lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksilla*

a) huumausaineiden lähtöaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 273/2004 ja unionin ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 111/2005 täydentämisestä sekä komission asetuksen (EY) N:o 1277/2005 kumoamisesta annettua komission delegoitua asetusta (EU) 2015/1011 (*komission delegoitu asetus*);

b) huumausaineiden lähtöaineista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 273/2004 ja unionin ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 111/2005 koskevista säännöistä annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2015/1013 (*komission täytäntöönpanoasetus*);

5) *huumausaineella*:

a) vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen listoihin I—IV kuuluvia aineita ja valmisteita;

b) psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen listoihin I—IV kuuluvia aineita ja valmisteita;

c) aineita, joiden sisällyttämisestä huumausaineen määritelmään on päätetty neuvoston puittepäätöksen 2004/757/YOS, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston puittepäätöksen 2004/757/YOS muuttamisesta uusien psykoaktiivisten aineiden sisällyttämiseksi huumausaineen määritelmään ja neuvoston päätöksen 2005/387/YOS kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2017/2103, mukaisesti;

d) kat-kasvia (*Catha edulis*), meskaliinia sisältäviä kaktuskasveja ja Psilosybe-sieniä; sekä

e) sellaisia huumaantumistarkoituksessa käytettäviä aineita, jotka ovat terveydelle vaarallisia ja joista on toimitettu tieto uusien psykoaktiivisten aineiden koskevassa tiedonvaihdon ja varhaisen varoituksen järjestelmässä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1920/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen (EY) N:o 1920/2006 muuttamisesta uusien psykoaktiivisten aineiden koskevan tiedonvaihdon, varhaisen varoituksen järjestelmän ja riskinarviointimenettelyn osalta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/2101, mukaisesti tai jotka ovat tällaisen aineen paikkaisomeereja tai jotka ovat farmakologisilta ominaisuuksiltaan huumausaineeksi rinnastettavissa olevia lääkeaineita;

6) *huumausaineen lähtöaineella* sisäkaupan lähtöaineasetuksen 2 artiklan a kohdassa ja ulko-kaupan lähtöaineasetuksen 2 artiklan a kohdassa tarkoitettuja luokiteltuja aineita;

Eduskunnan vastaus EV 122/2018 vp

7) *huumausaineen valmistuksella* tuotantoa lukuun ottamatta kaikkia menetelmiä, joilla huumausaineita voidaan aikaansaada, sekä puhdistamista ja huumausaineen muuntamista toiseksi huumausaineeksi; sekä

8) *huumausaineen tuotannolla* oopiumin, kokanlehtien, kannabiksen tai kannabishartsin erottamista kasveista, joista niitä saadaan.

Tarkemmat säännökset siitä, mitä aineita, valmisteita ja kasveja pidetään 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuina huumausaineina, annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tässä laissa tarkoitetaan kuluttajamarkkinoilta kielletyllä psykoaktiivisella aineella sellaisia huumautumistarkoituksessa käytettäviä aineita, jotka voivat olla terveydelle vaarallisia ja joista on tehty ilmoitus valvontaan ottamista varten 1 momentin 5 kohdan e alakohdassa tarkoitettulla tavalla tai jotka ovat tällaisen aineen paikkaisomeereja ja jotka eivät ole lääkeaineita eivätkä huumausaineita. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä siitä, mitä aineita on pidettävä kuluttajamarkkinoilta kiellettyinä psykoaktiivisina aineina.

33 §

Sisäkaupan ja ulkokaupan lähtöaineasetuksista johtuvat toimijoiden velvollisuudet

Sisäkaupan lähtöaineasetuksen mukaisessa markkinoille saattamisessa ja ulkokaupan lähtöaineasetuksen mukaisessa tuonnissa ja viennissä sekä niihin liittyvässä välitystoiminnassa on toimijoiden velvollisuuksista voimassa, mitä kyseisissä asetuksissa sekä lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksissa säädetään.

34 §

Lupa- ja valvontaviranomaiset

Tämän lain mukaisena lupa-, ilmoitus- ja valvontaviranomaisena sekä sisäkaupan ja ulkokaupan lähtöaineasetuksissa ja lähtöaineasetusten täytäntöönpanoasetuksissa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena toimii Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, jollei toisin säädetä.

42 §

Poliisi sekä tulli- ja rajavartiolaitosviranomaiset toimivaltaisina viranomaisina

Toimivaltaisina viranomaisia ovat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen lisäksi myös poliisi huumausaineiden ja kuluttajamarkkinoilta kiellettyjen psykoaktiivisten aineiden rikostorjuntaan liittyvissä asioissa sekä tulli- ja rajavartiolaitosviranomaiset huumausaineiden ja kuluttajamarkkinoilta kiellettyjen psykoaktiivisten aineiden rikostorjuntaan, maahantuontiin, maasta vientiin ja kauttakulkuun liittyvissä asioissa sekä mainitut viranomaiset asioissa, joista säädetään sisäkaupan lähtöaineasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa ja ulkokaupan lähtöaineasetuksen 8 artiklassa, 9 artiklan 1 kohdassa sekä 14 ja 26 artiklassa.

Eduskunnan vastaus EV 122/2018 vp

52 §

Täydentävät säännökset

Edellä 3 §:n 1 momentin 5 kohdan c alakohdassa tarkoitettuina aineina pidetään myös niitä aineita, joiden valvontaan ottamisesta on päätetty uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta tietojenvaihdosta, riskienarvioinnista ja valvonnasta annetun neuvoston päätöksen 2005/387/YOS ja sillä kumotun uusista synteettisistä huumausaineista hyväksytyn yhteisen toiminnan 97/396/YOS nojalla. Näistä aineista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella vastavasti kuin 3 §:n 1 momentin 5 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista aineista.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 20.11.2018

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri